

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre...	24 kor. (12 frt)
Félévre...	12 „ (6 „)
Negyedévre...	6 „ (3 „)
Egy hóra...	2 „ (1 „)
Egyes szám...	5 fillér (4 kr.)
Videkre...	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1903.

A mi ünnepeink.

Kolozsvár, okt. 11.

Az ünnep fogalmából következik, hogy az csak szívóbb jövő és önkéntes lehet. A mi kényszerűségből történik, az már robot, de nem ünnep. Ez igaz azokra az országokra nézve, a hol szabad az embereknek szívük szerint busulni és örüdeni a nálunk másképpen van. Az igazi nemzeti öröm és gyász ünnepei nálunk lehetnek az adóval agyongyötört nép ünnepei, de azoktól a hatalom távol tartja magát. Még jó ha ennyivel megelégszik s nem lövet belénk, vagy nem trombitáltatja a fülünkbe a hóher hymnuszt. Mert ez is bevett szokás és régi hagyomány. És persze a szemforgató hiperbolális hazugok ezt nevezik alkotmányos világnak. Fura dolog biz az a hivatalosan elrendelt ünnep. Ime például ősi kegyeletes szokás szerint március 15-dike a nemzeti akarat diadalának ünnepe, de persze ezen csak a néptörzs vesz részt. A Landsbeam terek szőpen felülőtetik s templomba hurokjak a zászlókat kidugatják — április 11-én. Így járunk áprilist a nemzettel, azaz a néptörzssel. Hogy pedig a hivatalos színezet teljes lehessen, úgy fuvajlik a Gotterhaltét, hogy a szegény bakka képe csaknem belépreped a buzgóságba. Így áll szembe az igazi nemzeti ünnepkel a hivatalos parádé. Aztán, ha már a törzs olyan merész és meg meri ünnepeit a szabaddit, Kossuthot s ki merészel zarándokolni a sírházhoz, ebben nem próbáljon részt venni hivatalos személy, mert majd cítra lesz a minősítési táblázat. Annnyira, szerencsére nem mer vetemediek, hogy Caraffát, Bástát, Haynaut vagy ezekhez hasonló átkozott emlékü hőhért kontraünnepphen részesítsenek, de már Henzit, az elvetemdedt árulót, a gyáva generálist megistizteltették katonai parádával.

De ne szóljunk semmit. Hiszen nem szép eredmény az, ha október hatodikán a szegedi Kossuth szobor előtt lövére készen áll a katonaság? Nem öngyűség fogozódó lojalitási rohamra ösztönöz-e az a boldogító tudat, hogy sortűzzel is adak? Igaz, hogy csak éles tüllényen, igaz, hogy nem a levegőbe, hanem a megsértett népre löve. Nem bóbóli-e lelkesen minden törzsi magyar a moriamurt, ha látja, hogy él még az 1849-diki hőhért szellem? Persze ezt már nem lehet Haynaura fogni, hiszen őt már eddig bizonyosan a leggyűveseb ördögfiut transzirozókk ott lenn, a poklofenekén. De mindegy, az a sortűz, s a tisztí revolverekkel hősiesen kirepült golyók megadták a hivatalos ünnep jellegét október hatodikának. Aztán merje még valaki azt mondani, hogy nem boldog a magyar.

Az ország, ez a gyönyörű Land-lában eg ebben az évben Rákóczi ünnepléséről. Nem szép dolog az, hogy a mi vértünkön tartott katonaság elmehegett a kassai kiállításba meglátni, micsoda fegyverekkel kergettek kétszáz éve a kurucok a győzhetetlen labancokat? Aztán mondja még valaki, hogy minálunk hivatalosan nem veszenk tudomást a hazafias emlékezetekről.

Nemskára Deák nevét magasztalják parancsszóra csinált ünnepek. elbolondított iskolás fiukkal majd szelvényben, hosszabban. Éppen jól hozakodnak elő ezzel is. Most a mikor a dicsőségesen, örök időkre össze abranesolt kiegyezés nem is teljes félszázad múlva csodót mond.

De mi a macskának van erre mo t szükség? Hej, nagy oka van ennek. Azzal a sok, kellemetlen Kossuth Rákóczi s ezekhez hasonló hazaból kitagadott hazáruulokkal szemben ünneplétni kell elrendelt ünnepen egy nemzeti bölcs paklított. Micsoda, ez lenne Deák? A ki érdeklődik cselekedetei iránt, olvassa el Kossuth Lajos íratából azt, a mi ide vonatkozik s majd kezd sejtteni, ki is az a nagy bölcs. Ha ez nem elég, vagy talán egy lojalis kéz vonatkozik olyan indexbe fogott könyvet, mint Kossuth könyve, a kezébe fogni, hát olvassa végig a kiegyezés részletes történetét. Akkor meg fogja érteni, miképpen is került az a „magyar hadsereg” kifejezés a XII. cikkbe s mit jelent az a sok „méltányosság, célszerűség” a mi miatt nem lehetett máig sem önálló vámtérletünk, a mi miatt hordanunk kell az abszolutizmus idők eszeveszett adósságait még — exlexibus is.

Es a ki még ezen tanulmányai után is lelkesen fogja Deákot ünneplni, büntessen meg azzal, hogy fujja el a fülembé százsor az örökszép Gotterhaltét.

Azt mondhatja valaki, de hiszen Deák volt az, a ki 1861-ben olyan egyenesen megmondta az igazságokat az osztrák császárnak. Hjah, ugy, az a Deák nem volt az, a ki 1861-ben husvéti cikkezett, egészen más, mint az, a ki 1867-ben kiegyezett. Az 1861-iki Deák meghalt — Königrätz-nél! Itt a dolog nyitja. S ezért, a ki a 67-iki Deákot ünnepli, az fogadást tesz arra, hogy Magyarországon jogosult, helyes, dicsőséges a megalkuvást gyakorolni. Mert az embernek h-o-ta után még hivatalosan is ünnepet rendeznek s talán még a Gotterhaltét is elfuvarják neki....

Ez a dolgok rendje nálunk. A hősi-

ket felkötik, a szabadság apostolait száműzik, kitaszítják a nemzet milliói közül, ünneplőket sortűzzel tisztelik meg, a nagy paklizókat pedig a jámbor ifjúsággal miniszteri rendeleire ünnepltetik.

Igazán mennyire igaza volt annak a régi, büszke magyarnak, a ki azt mondta: Magyarországon kívül nincs élet, ha van is élet, — nem olyan az, mint nálunk. Bizony nem olyan!

K. — E. —

Rákóczi-ünnep Budapesten.

— Express tudósítás. —

Budapest, okt. 12.

Tegnap folyt le a Vörmezőn a nagy Rákóczi-ünnep.

Reggel hét órakor történt a gyűlés, a következők: A Boráros-téren a Károlyi felé eső szabad helyen gyűlekeztek a művészi csoport, a diszkociók, a kurucbandérium, tovább a negyvennyolcas honvédek, a városi és vármegyei népküldöttségek; a Csepelrakparton a betegesítő- és jótékonsági egyesületek és körök; a Lónyai-utcában a kaszinók, társaskörök, ipartestületek és ipartársulatok; a Ferenc-körtelen a Boráros-tér és Mester-utca közötti részen az ország mindkét házának, valamint a törvényhatóságoknak tagjai köcsön.

A menet délelőtti kilenc órakor indult el az önkéntes tüzoltók és a gyári tüzoltók kordona mellett. A menet sorrendje ez volt: Rákóczi heroldja nyolc harsonással; egy díszlovas a Rákóczi zászlóval és két csatlóssal; kuruc lovasbandérium; egy hajdu Rákóczi címerével és kivont karddal; megálncolt labanc-csapat két kuruc lovasal; az első diszkoci, a melyen a Hungáriát jelképező alak és fehérruhás nők ülnek, elöl II. Rákóczi Ferenc mellszobrát; utána a második diszkoci, a Toborzás jelenetének ábrázolásával; a harmadik diszkoci, Rákóczi hadjáratait jelképező alakokkal; a fehérruhás nők zászlóval; az 1848—49-es honvédek.

A Vörmezőn a daloskörök a szíszékek között két főcsoporthoz, az összes küldöttségek, testületek, körök és asztaltársaságok pedig a tábori ottlárak szemben helyezkedtek el; ezek hátterében a kocsik és szekerek álltak. A nemzetgyűlés délelőtti tízezegyedik órakor kezdődött. Hock János tábori miséje után Horváth Sándor ág. ev., Haypi Benő ev. ref., Józán Miklós unit. lelkes és Kiss Arnold dr. főrabbi imát mondott. Ezután következtek a fővárosi daloskörök énekszámai Starek Henrik karmester vezetésével, majd harsonasolt és hirnokok jelzik a gyűlés kezdetét. A három emelvény közül az A) emelvényen: Elnök: H-lebronth Géza, társelnök: Mezey Péter, jegyzők Kovács Ernő dr. és Vitályos Imre. Szónokok: Barabás Béla és Györfly Gyula országgyűlési képviselők, a polgárság részéről Hegedűs István, az ifjúság részéről Hoffmann Ottó jh. Szavalták: Taksonyi József, az ifjúság részéről Gyökössy Endre j.

Hellebronth Géza szolt először: Nemzetgyűlésre jöttünk össze — ugymond — de ünnepet is ünnep. Eljöttünk, mutatva áldozatokat leírjuk az emlékezet, koraszak és Rákóczi előtt. Üdvözi a hatalmat, melyből minden erő buzog: a magyar népet. Röviden jellemzi a korszakot és Rákóczit. Dicső harcait, győztes korszakát elözte. Lipót ült királyi székeben, lábál tiport minden. Uralkodott a bakó vérpad, pusztulás vetett, gyász aratott. Mikor a kétségbeesés legnagyobb volt, az aratott egy fénylő csillagot, mely kirezette: megadta neki II. Rákóczit. A huszti vár udvarán lengett először a kuruc lobogó, ezzel kezdődött a dicsőséges báboruk sorozata. Meg egyszerre felültette fejét az árulás és a majtányi siklon elveszett. De éppen ekkor tűnt fel legzebeben Rákóczi jellemé, utalattal vetette vissza az ajánlatot, udvari szolgaság helyett a számtízest választotta. Rodostón sem szűnt meg tiltakozni a zsarnokság elleg. Rákóczi lelke legyen velünk s különbség nélkül egyesüljünk.

A százezernyi tömeg riadó éljenzése mellett szolt utána Barabás Béla:

Barabás Béla: Rákóczi derék népe, lelkes Budapest, szolok hozzátok. A nemzet áinak szava szol hozzátok. Nemzetgyűlést tartunk a Vörmezőn. Rég volt az a szellem e mező felett, mely most van. Nem mulik el, itt marad a szíveitében, azok az ezredek, amelyek itt masiroznak, érezzék meg lábaitok nyomát, menjen fel szívdűk, érezzék meg, hogy magyar katonák. Kossuth halálakor azt mondták odafenn: úgy kell eltemetni, sohse támadjon fel. És mi történt? Nem tudták, feltámadott, Rákóczi lelke is. Másfél évvel ezelőt Konstantin-polyha volt Budvár bevételé napján, tborultak a köre, hol ok nyugosznak, onnan kell hazahozni azt a testet, mert a csonatokkal hazahozzuk a szellemet, mely még csak ideleten uralkodott, de még felélni nem tudott. De meg fogjuk érni azt az időt; fiatalság, a te jövőd az, amiért nekünk a Házban küzdenünk kell, te lelkes ifjúság karddal állj hátunk mellett, úgy védjétek azt a törvényt, hogy lássák, hogy a magyar

magyar akar maradni. E nagy napon fel-emeli lelkét Istenhez, leimádkozza Rákóczi lelkét, így lesz szabad, önálló, független a haza.

Tüzes, lelkes beszédet mondott az ifjúság szónoka, fj. Hegedűs István.

Hegedűs István: 200 esztendőn át leszűrdött kuruc-kor emlékezete, ennek áldozunk mi most s a 200 esztendő ködén át látjuk a nagy korszak képeit, midőn nemzetgyűlésre összejöttünk, leróni akarjuk amivel Rákóczi emlékének tartozunk, lerójuk a mulasztást. Ezért Budapest polgárai a következő határozati javaslatot fogadjuk el:

Rákóczi emléke alkalmából a vörmezőn tartott ünnepély polgársága kimondja, I.) 1715. 34. t.-c. 2. §. eltörlése, törvénybeiktatása. II.) Hamvát hazahozatala. Felir a Házhoz. III.) Megemlékezni támogató nemzetekről; francia, lengyel, török, angol, svéd, hollandiát üdvözlő önkétség után. — Végül Magyarországi magyar legyen.

A javaslatot nagy lelkesedéssel elfogadták. Ugyancsak az ifjúság nevében szolt Hoffmann Ottó is.

Hoffmann: Rákóczi nevében nyilatkozattunk meg szívünkkel. Csak egy ura van ma Magyarországon: Rákóczi lelke. Szabadság eszméje Rákóczi lett újra, a mi fejedelmünk halhatatlan szellemé trónusán hódol a magyar nép. Újv ez, mely addig tart meg magyar e nemzet. Szívünk érzelmé most karunk izmaiba száll, hazát teremtünk nekünk II. Rákóczi!

Taksonyi József szavalt ezután, a szép költeménynek refrénje:

Tisza Duna táján az óhajts reszket, Rákóczi szellemé jelen meg, jelenj meg! Itt van az ő lelke, itt Rákóczi maga, Megjelent mert tudja, hogy vesztélyben a haza.

Végül Hellebronth Géza szolt még: Ami fényes ünnepségünk befejeztével köszönetét fejezte ki a polgárságnak. A történelem hagyomány megörökítette Rákóczi végeredeleit, Rodostói lakban méla csend, utolsó óráját virja Rákóczi a halál angyalával, mondva: Testemet adom a földnek, lelkemet a magyar népnek, ha hazatemet vigyék el kunyhóba, palotába, mondjátok el velük lesz az én lelkem mindenkor. A szent jóslat 1-ső része most beteljesül, éi ma is Rákóczi szellemé. Nagy szent elhatározás töltött be minket mindenkor patria et libertate. Végül az ifjúsághoz szolt. És nyujt erőit, vigasztalást: nincs még veszve Magyarország. Szomorú dolog lenne, ha a tudomány fátyla mellett a szabadság, fátyláját nem lobogtatná.

Gyönyörű idő kedvezett a Rákóczi-ünnepnek. Az utteketek kora reggeltől ezrek elepték, a paloták feldiszítve, fellobogóvza.

Délután 2 órakor ért véget a vörmezői ünnepély. Az óriási közönség rendben szétszolt. Este kuruc-estély volt a Vigadóban.

Zsuki versenyek.

Második nap.

— Kiküldött tudósítónktól. —

Kolozsvár, okt. 12.

A hosszú szárazság után végre meg-eredtek az ég csatornái és megjött az eső, a sportmanok nagy öröme, kiket örökös aggodalom gyötört, hogy lovakit lörtnék a száraz pályán. Amilyen jótékonyan hatott az eső a pályára, épp oly káros volt a versenytér látogatottságára. A hűvös, nedves őszies idő miatt alig egy pár száz ember gubbasztott fölül beburkolózva a felöltőkbe, amelyek azonban nem sok védelmet nyujtottak a hideg ellen.

A verseny déli 1 órakor kezdődött meg a Draghurst Steplehaseval.

A következő lovak futottak: Antos István „Sultánja”, Barcsay Tamás „Margarinja”, gróf Bánffy Miklós „Böszkéje”, gróf Mikes Armin „Bájlója”, és „Ragyogója”, báró Wesselényi Béla „Csacsakója” és báró Wesselényi Pálma „Psyheje”. Elsőnek gróf Mikes Armin „Ragyogója” érkezett be, lovagolta Kendeffy Endre, másodiknak szintén a Mikes istállójaiból való „Bájló”, lovagolta B. Rohonczy Lőrinc. A két első lo és a győztes lovas az Erdélyi Gazdasági Egylet által tiszteletdíjba részesültek. Totalizátor 4:8, 10:20.

Ezután a „Fiametta” akadályverseny következett 1000 korona díjjal (a földmivelésügyi miniszter által engedélyezett subvencióból). Ebből 600 korona a győztesnek, 200 kor a 2-iknak, 100 kor a 3-iknak 50 kor a 4-ik lónak és tiszteletdíj 50 kor. értékben a győztes lovasnak jutott. Távol-ság kb. 4000 mtr. volt.

Futottak: Gr. Bethlen István „Igazán”-ja, br. Bornemissa Elemér „Névtelen”-je, br. Szentkereszthy Pál „Pistabiró”-ja és gróf Teleki Ferenc „Fifi”-je.

Első díjat nyert Fifi, lovagolta Pálffy hdy. Második díjat Bethlen „Igazán”-ja, lov. br. Szentkereszthy István. Harmadik lett Kemény „Mérge”-je, lov. br. Kemény Elemér. Tot. 4: 6, 10, 10.

III. Állami ménék versenye. Futottak a következő állami ménék: Nagy-Láng, Dombóvár, Z.-Szt.-Iván, Pálfa, Hűs-Nonus, Gyulamező, Hédervár, Leperd, Hobort, Dombóvár.

Első lett „Dombóvár” lov. br. Nopcsa Elemér, második „Nagy-Láng” lov. Blomberg Frigyes, harmadik „Szt.-Iván” lov. Rebicek főhdy. Tot. 4: 10, 10: 26.

IV. Helena akadályverseny díja 1400 korona, adta a m. kir. földmivelésügyi miniszter. Ebből 900 kor. a győztesnek, 250 kor. a másodiknak, 150 kor. a harmadiknak, 50 kor. a 4-ik lónak és tiszteletdíj 50 kor. értékben a győztes lovasnak. Távol-ság kb. 5000 mtr. Futottak: Bethlen István gr. „Igazánja”, gróf Beldi Kálmán „Micije” és gróf Mikes Armin Lejdja. Ez a futam szerencsétlenül ütött ki, meennyiben az utolsó percben az „Igazán” és a „Lejda” letörték. Így első lett gróf Beldi „Micije”, lovagolta báró Bánffy Ernő. Totalizátor 4: 12, 10: 37.

V. Hadselegi akadályverseny. 100 arany. Adományozva ö Felsege által. Ebből 50 arany a győztesnek, 30 arany a másodiknak, 15 arany a harmadiknak, 5 arany a 4-ik lónak jutott. Távol-ság kb. 4000 mtr. volt. Futottak: Báró Horváth Gábor „Kártyása”, báró Kemény Elemér „Emmája”, Makay Gyula „Annieja” és Vas Sándor „Szekfije”. Első lett a Makay „Annieja”, lovagolta Kessner főhadnagy. Második lett a „Kártyás”, lovagolta Pálffy Gábor hadnagy. Harmadik a „Szekfi”, lovagolta Stenbenky Lajos főhadnagy. Tot. 4: 8, 10: 17.

VI. Állami ménék versenye. Futottak a következő ménék: Dombegyháza, Bálványos, Gidran, Nonius, O-Baján, Gazlán, Sajó Szt.-Péter, Gázlón Shagya, Nunius, Dombóvár. Első lett „Gidrán”, lovagolta Nábraczký tiszthelyettes. Második „Nonius”, lovagolta Hrebicek főhadnagy. Tot. 4: 25, 10: 63.

A legközelebbi és egyszersmind ez évben az utolsó verseny e hó 18-án lesz.

A válság.

Jöjjön az erőszak.

Kolozsvár, okt. 12,

Ugy látszik, nem mi untuk meg a politikai alkudozásokat, holmi 9-esek bizottságának ülésezés cím alatti komoly képű tereferéjét, szivarozgatását, hanem a korona.

Azt mondánk Bécsben, hogy se jobbra, se balra, hanem hadd jöjjön Tisza István ur, a kinek becses személyiségét akasztófa nélkül nem emlegeti a közvélemény. Kimondották, hogy nem kell egyezkedni, hiszen 67 óta megvan a kiegyezés, hanem ennek az alapján erőszakoskodjunk.

Tiszák és Andrassyak kellene az udvarnak, hogy Körber—Beck—Pietreich és társai cég politikája érvényesülhessen Magyarországon. Az erőszakra szívesen vállalkozik Tisza István. A geszti kis-isten mostanában buktatott meg egy bankot, miért ne tenné ezt Magyarországgal. Végre is csak a firma más.

Andrassy nem fog vállalkozni az erőszak politikájának a végrehajtására. Khuen gyöngye legény ilyesmire, Széll Kálmán csupán ágens és politikai ügynök-szerepre született, míg Tisza István urat egyéni sajátosságain kívül családi tradíciói is arra a felsőes célra teszik hivatottá, hogy a magyar politikát a saját képére és hasonlatosságára átfurmálja.

Ez az ur képes arra, hogy meg tudja hamisítani a közvéleményt az új választásokkal. Olyan hivatalos választásokat rögtönöz, hogy maga sem hinné. A megválasztottak, a városokra ráfekszik és felsőbb nyomással új Magyarországot terem. Így kívánja az udvar és ugyan melyik Tisza István az, aki az udvar kíváncsalmit parancsnak nem venné.

Törbe kell csalni a többséget, elámitani azt a fejtelent, szervezeten és gerinc-telen pártot, a melynek puha, lomha testén kedve szerint szivarra gyujthat akár-melyik osztrák generális.

De talán még sem fog ez oly simán menni. A nemzeti ellenállás tüze megodói a szabadelvűek puha kardját és visszakergetik vele Tisza Istvánt oda, ahonnan Khuen Károly eljött és ahová Khuen Károly visszament.

Budapesti tudósítónk jelenti, hogy a király gróf Tisza Istvánt tényleg megbizta a kabinetalakítással.

A „Temps” cikke.

Tegnap távirati rovatunkban jelentettük, hogy a párisi „Temps” egy nagyérdéki 3 nagyjelentőségű cikket közölt a magyar politikai viszonyokról. Az érdekes cikkszerű szerinti szövege a következő:

„Mentül tovább húzódik a magyar válság, annál kisebb a kilátás a békés elbontakozásra. A helyzet, mely a királyi elhatározások lassúsága folytán épen nem javult, a chlopyi hadiparancs által még ko-

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Eggetem-utca 7., (Lycéum-nyomda.

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyesző centiméterenként 8 fillér.

(parosok és kereskedők kedvezményben részesülnek)

Nyilttér soronként 40 fillér.

Hétfő, Október 12.

molyabba fordult. A Khuen-Hédervár-kabinet érthetetlen feltámadása is komplikálta a dolgokat. — Körlernek ügyetlen inopportunos támadásai is teljesen felkorbácsolták a szenvedélyeket.

Végre Khuen-Hédervár magatartása és az, hogy lajhántuli kollégája politikáját és kirohanásait miként fedezte, igazoltasgot keltett és elkeserítette a küzdelmet. Horvátország exbábját ezuttal nemcsak a Kossuth-párt előrelátott és számbavett ellentállása, nem is Apponyiék visszatérési sárdéka a nemzeti ügyhöz buktatta meg: az egész szabadelvű többség magából kikelve opponált neki és ha bizalmi szavazásra került volna a sor, bezeg két tucat szavazatot sem kaphatott volna Khuen-Hédervár megsértett önértetének reparálására.

Világos tehát, hogy rossz tanácsosai szolgáltak ö Felsegének azok, akik a magyar miniszterelnökségre ajánlották azt a férfit, ki husz éven át kormányozta Horvátországot. Más jelentősége van az erős kéz politikájának akkor, mikor egy kis nemzetség féktartásáról vagy elnyomtatásáról van szó, de ahhoz, hogy egy nagy ország ügyeit különösen válság idején intézze, több fekölt tulajdonságra van szükség, mindekenélőtt pedig igazi erélyre, előrelátásra, ügyességre és tapintatosságra.

Teljesen érthetetlen, hogy a király és császár, miután meggyőződött miniszteriumának képtelenségéről az első szereplés alatt és miután látta, hogy miként szenvedett hajótörést Khuen-Hédervár barátjának, a fumei kormányzóknak alkalmatlan szolgáltatászsége is és tapasztalhatta, hogy a volt miniszterelnökben nem rejlik ama varázserő, mely bizonyos egyéniségeknek nagy tehetség hiján vonz-erőt kölcsönöz, mégis Khuen-Hédervár szerencsétlen kezére bízta még egyszer a kormány ügyeit.

Ha tekinteten kívül hagyjuk azt a közönbbséget, melyet Khuen bécsi kollégájának a tulkápaszaival szemben tanúsított, mely magában is végsőig lázította a kedélyeket, kinevezésének ténye kihívás volt a nemzetre, tekintettel azon körülményekre, melyek bukását okozták, miután lemondása alkalmával már ö maga lehelyesebben ítélte meg az ellentállással szemben való képtelenségét.

A magyar közvélemény már-már oly kérdésekkel kezd foglalkozni, melyek napirendjüket a koronának saját érdekében meg kellett volna akadályozni. Egy mely és kirihatalan ragaszkodás el a magyar nemzethez az ö nemzeti jogaihoz, amaz öröklött szabadságukhoz, melyek a függetlenség legjobb biztosítékai, melyeknek védelmében egy egész emberöltőn át oly nagy áldozatokat hoztak.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a dualizmus, ugy, ahogy Deák Ferenc kiegyezése alapította és Andrassyék, Tiszák és Széll által gyakorlatoltott, végső elemzésében a magyar hazafiság megtörhetetlen erejében gyökerezik. És ime ma a magyarok partikülönség nélkül azt kérdezik önmaguktól, nem eresztettek-e el egy zsákmányt egy árnyékért, nem lettek-e egy fikciós politikának a becsapottai?

Még azok is, akik pártérdekből ellen-neznek a radikális liberalizmus feltámadását, kik Wekerlénék az egyházpolitikáját megbocsátani nem tudják, nyugtalansággal és megbotránkozva látják, hogy egy klikknek vagy kamarillának a befolyása megakadályozza a krízis normalis lefolyását és egy olyan államférfiúnak a kinevezését, kit sok oldalról hivatottnak vélnek, hogy Magyarországot az alkotmányosság és parlamentarizmus természetes útjaira visszaterelje. A magyaroknak nem tetszhetik, hogy a katonai befolyás reá akar fektidni egy természetnél fog va határozott és a maga akaratával rendelkező nemzetre. Nem tetszhetik, hogy az osztrák miniszterek, akiknek elég dolguk akadna a maguk portálján, bizonyos ellenőrzési jogot arrogálnak maguknak Szent István országainak ügyeire. — De még kevésbé tetszhetik az, hogy egy kis, de hatalmas párt, amely Ausztriában az antiszemita demagogiával megbuktatta a liberalizmust a kulisszák mögöl ármánykodva diktálja, hogy ezt vagy amaz a magyar államférfiut a magyar kormányzásból kizárják.

Kétségtelen az, hogy a magyar loyálisitás öszinte.

Mióta Ferencz József a solferinói és sadowai meglekötések behatása alatt népével összekölt, megbízott népszerűségre tett szert. Kára, szencsétlenségei, tapasztalta, mintegy apai tekintélyt és patriarchalis fölényt biztosítottak számára.

Mindannak dacára nem kellene túlságosan játszani ezen érzelmekkel és főképen nem szabad túlnagyáldozatokat követelni a hazafiságban érzékeny nemzettől. Azt lehet állítani, hogy immár nem sok hiba van hátra, melyeket a korona és tanácsadói büntetlenül még elkövetnének és sürgősen tanácsos volna most már Magyarországnak jogos követelményeit mentli kevesebb megálázatások árán teljesíteni, ami egyedül javára válhatnék a Habsburgok monarchiájának és nemzetközi tekintélyének.

A szegedi merénylet.

Kolozsvár, okt. 12.

A szegedi nép még egyre hőmpolyog a város utcáin. Nagyobb tüntetések ma már nem voltak, de azért a nép tömegesen töltött be este a belvárosba s egyre a Kossuth-szobor előtt hullámozt. A kaszárnyákban békélésre tették a legénységet s az ma már elvegyült az utca népe között.

A kecskemétiiek tegnap megkoszorúzták Kossuth Lajos szobrát. Ma a bécsi magyar utazók érekszerűen került a szoborra, vasárnap pedig a szabadkaiak nagyobb küldöttsége jelenik meg szintén koszorúval az emlékmű előtt. A szegedi Kossuth-szobor egyszerre — csak a magyarok folyton növekvő Kossuth kultuszának országos központja lesz. A jogtalanság és vakmerő önkény így találja szemben magát mindig a világgal s a magyar nemzetben így erősödik meg a tudat, hogy a haza érdekében minél előbb le kell törni az osztrák katonai gőgnek öklele szarvait.

A mars-téri kaszárnyában ma befejezték a vizsgálatot, melynek eredményéhez képest Wéber azt jelentette Csallány vezérőrnagynak, hogy a 46. gyalogezred katonái között senki sincs aki a koszoru ügyben részt vett volna. A két letartóztatott altisztet, Langer Miksa őrmestert és Székely Jenő tizedest ma este szabadlábra helyezték, mert kiderült, hogy teljesen ártatlanul gyanúsították őket, minden kétséget kizáróan hátrítván el magukról, a gyanúnak árnýékát is.

Ezzel azonban a vizsgálat — a hír szerint — még nem ért véget. A mars-téri kaszárnyában ugyan megszűnt, de annál nagyobb eréllyel folyik az utász-laktanyában. Ma este városszerte beszéltek, hogy az utászok között egy altisztet letartóztatnak annak a gyanúja miatt, mintha ő lett volna a koszoru gyűjtés kezdeményezője.

A városi tanács címére ma az osztrák Scheibadól a következő gyalázkodó tartalmu levél érkezett:

Als Szegedin von den Maros u. Teisfluten fast vernichtet worden war unser König der erste, der Szegedin Was dieser Elend hob. Nun dankt Szegedin. was hat Kossuth damals für Szegedin getan.

Pfuj Szegedin!

Ein Ungar.

(Magyarul) Mikor a Maros és a Tisza hullámai Szeged várost majdnem elpusztították, akkor királyunk volt az első, aki szegedet nyomorából felségítette. Most így köszöni meg Szeged. Kossuth mit tett akkor Szeged városáért? Pfuj, Szeged! Egy magyar.

Erre az otromba levélre kár sok szót vesztegetni. Nyilvánvalóan hazugság, mintha magyar ember írta volna. Magyar ember nem képes ilyen kicsinyítő hangon Kossuth Lajostól írni. Magyar ember tudja, hogy Kossuth az árvis idején semmit sem tehetett Szegedért, mert hontalan volt. Végül azt is tudja minden magyar ember, még ha németül beszél is, hogy Szeged nem Szegedin.

Hirek.

Október tizenkettő...

Kolozsvár, okt. 12.

Kolozsvár sz. kir. városnak ünnepnapja évforduló a mai nap. Ma egy évvel ezelőtt országos ünnepségek színhelye volt Kolozsvár. Akkor leplezték le *Fadrusz János* mesterművét: Mátyás király szobrát. Erről az évfordulóról kötelességünk megemlékezni. A nemzeti eszme és a magyar művészet ragyogó ünnepe is volt 1902. október tizenkettője, mely a mi nagy királyunk emlékét, véste szívünkbe és lelkünkbe.

Ma a szobor, melyről egy évvel ezelőtt lehullott a lepel az elmúlt magyar vitézséget és dicsőséget és a jelen hatalmas művészi fejlődését mutatja meg nekünk most és az utánunk következőknek évszázadok múlva is.

Most van szükségünk különösen arra, hogy elzárándokoljunk a te emlékednek emelt oltár elé és Tőled kérjünk kitartást, erőt a további küzdelemre. Az ellenségünk ugyanaz, mint a Tied volt. Béccsel küzdjék a csatát, csak hogy akkor:

„Nyögte Mátyás bus hadát
Bécsnek büszke vára....”

Most Béccsel tart a magyar király is, pedig Bécs most is le akarja igazni a magyart.

Nemzeti önértékünk, faji büszkeségünk, édes anyanyelvünk forog kockán: Bécs áll újból utunkba, hogy bennünket megálázzon, leigázzon. Mi inádkozunk és a Te nagy szellemű erőt, kitartást ad nekünk a további küzdelemre, hogy Bécs ellen, újból miénk legyen a diadal....

— (Kolozsvár város Deák ünnepe) E hó 18-án ünnepi diszkögyűlést tart Kolozsvár Deák Ferenc emlékeztére. Erre a közgyűlésre díszes kiállítás meghívókat küldöttek szét, a következő tartalommal: Kolozsvár szab. kir. város törvényhatósága Deák Ferenc születésnapjának századik évfordulója alkalmával f. évi okt. 18-án, vasárnap d. e. 11 órakor a vigadó nagyertermében ünnepélyes diszkögyűlést tart. E diszkögyűlésre az igen tisztelt Cimet van szerencsém hazafias tisztelettel meghívni Kolozsvárt, 1903. október hó 15-én. Szvaesina Géza kir. tanácsos, polgármester. — A diszkögyűlés tárgyai: 1. Gróf Beldi Ákos főispán elnöki megnyitó beszéde. 2. Emlékebeszéd, tartja: dr. Márki Sándor, egyetemi tanár, tb. városi tanácsos.

— (Esküvő.) Sárdi Ákos hidal-mási szolgabíró tegnap tartotta esküvőjét Bartha Katalin kisasszonnyal Kolozsvárt.

— (Caake-Walke az uri kaszinóban.) Hogy milyen nagy mulatság szokta követni az uri kaszinóban a zseni verse-nyeket, arról alig van fogalma Kolozsvár közönségének. Ma reggel óta azonban már nem leledzik ilyen sötétségben, sőt a vidéki vásáros közönség is tudomást szerezhetett erről. Gondoskodott róla a reggel ott mulatott mánás ifjúság, kik csapongó jókedvükben érdekes mutatványt rendeztek a kaszinó erkélyén. Ugyanis reggel fél nyolc órakor a klakkos és frakkos ifjúság kivonult az erkélyre; mindeniknek kezében egy-egy hegedő, míg a nagygordon egyik ősrégi fejedelmi sarjának jutott. Igazi precizitással húzták a *Caake-Walke* ot, míg egy pár közülük valóban magyaros tüzelt lejtet a c. környás pozitúrákkal bővelkedő táncot. A pompás és szokatlan mulatság tápsra ragadta a kényeres kofákat, kiknek kedvéért aztán a Caake-Walke-ot megismételte a jókedvű társaság. A nem mindennapos élvezetben gyönyörködő népes magyar publikum azzal a meggyőződéssel távozott a mánás-kaszinó erkélye elől, hogy boldog a magyar s a mai ex-lexes állapot nincs semmi nyomasztó hatással az erdélyi mánás ifjúság kedélyére, a minthogy pompásan soroznak és adót is szednek a Bethlenek, Bánffyok, Telekyek, Beldiek és Wesselényiek hazájában.

— (Kolozsvár a budapesti Deák-ünnepen.) Szvaesina Géza polgármester a következő felhívást bocsátotta ki: Budapest székes főváros törvényhatósági bizottsága f. évi június hó 30-án tartott közgyűlésében elhatározta, hogy Deák Ferenc születésnapjának századik évfordulóját f. évi október hó 17-én a nagy hazafi érdemeihez méltóan megünnepeli. Ez ünnepélyre Budapest székes főváros közönsége városunk közönségét is meghíván, tisztelettel felkérem az igen tisztelt bizottsági tag urat, hogy a mennyiben ez ünnepélyen városunk képviselőiben részt öhajtana venni, ebből szándékát f. hó 15-éig alólírotnál bejelenteni szíveskedjék.

— (Az alkohol áldozata.) Simon Mihály köntességgel tegnap betért egy Szentgyörgy-hegy alatti káptalába és ott pálinkát ivott. Már a pálinkavás közben panaszkodott, hogy rosszul érzi magát, mikor aztán a csapadékot elhagyta, egyszerűen olyan gyenge lett, hogy nem volt képes tovább menni. Ledőlt a közeli gyepre és itt egy pár perc alatt meghalt. Az esetről értesített rendőrségtől ifj. Philippi Gyula rendőrbiztos és dr. Tompa János rendőrorvos szállították ki a helyszínre, dr. Tompa a holttestet megvizsgálván, konstataálta, hogy Simon Mihályt — kinek szervezete az alkohol már megrogálta — *pálinkavás közben szívveréshüde érte*. A holtát a bonctani intézetbe szállították a mentők.

— (Halálhíradás.) Egerházi Lajosné szül. Rödiger Gizella életének 28-ik évében rövid szenvedés után f. hó 9-én jobb létre szenderült. Az elhunyt fiatal nőben Egerházi Lajos újtordai ev. ref. pap feleségét Rödiger Béla nyug. alispán pedig unokahugát gyászolja. Hült tetemei f. hó 11-én helyezték örök nyugalomra az újtordai temetőben levő családi sírboltba.

— (Felapritalak kutya.) Cséffáról jelentik, hogy ott tegnap kicsinyes okból vérlázító gyilkos merényletet követett el egy ember s áldozatát haldokolva szállították be a megyei kórházba. Az eset részletei a következők: Oláh Bálint kerékgyártó és Szabó Imre kovácsmester, mind a kető családok ember, közös portán laktak Cséffán. A két ember felesége folytonos perlekedésben élt a ház közösen használt berendezése miatt. — Napirenden voltak a csétepaték, amelyek gyűlölködő ellenségekké tette a szakmájok szerint is egymásra utalt mesterembereket. Tegnap a közös tyukokon kap-tak hajba az asszonyok Oláh Bálint vette észre a csétepatét és kisetelt az udvarra, hogy rendet csináljon. Amint ezt Szabó Imre meglátta, balkezeben késsel, jobbában pedig egy éles fejszével rontott régi haragosának. Az asszonyok riadtan sikoltozva robbantak szét. Szabó felemelt késsel vetette magát Oláh Bálintra, aki a következő percben vérbe borulva roskadt össze. A fekete vér szilaj kovács egyetlen hatalmas fejszaváradulva két kézre fogta fejszéjét s a hol érte vágta a földön fötrengő embert, mint egy fatuskót. Közbe szilaj dühvel esze-rezzen ordította:

— Felapritalak kutya!

Mikor azután lelohadt dühe, önként jelentkezett a csendőrségen, hol elfogták és beszállították a nagyváradi ügyészség bört-nébe. Oláh Bálint sebeit a járási orvos be-kötötte és azután behozták a biharmegyei kórházba. A szerencsétlen ember életben maradásához nincs remény, mert fej-sebe súlyos és ezenfelül karjait, melyekkel védekezett a szörnyű fejszecsapások ellen, csontot áttörő mély vágott sebek borítják.

Záviratok.

Tisza és Andrassy Bécsben.

Budapest, okt. 12.

Tisza és Andrassy ma reggel Bécsbe utaztak, este utazott Héderváry is. Ma d. e. mindhármat ki-hallgatáson fogadja a király.

Elhunyt hercegek.

Trient, okt. 11.

Valusi hercegek délután el-hunyt.

Az egyetemi Deák-ünnepély küldöttei.

Budapest, okt. 11.

Az egyetemi ifjúság küldöttsége ma délelőtt Héderváry gróf miniszter-előknél. Vaszary hercegprimárnál, Wlassics kultuszminiszternél tisztelettel, meghívta a 16. d. e. tartandó Deák-ünnepélyükre.

Földrengés Somogyban.

Barcs, okt. 12.

Reggel fél 3-kor nagy morajjal erős földrengés volt. Több ház meg-repedt.

Az ecsedi láp égése.

Nagy-Károly, okt. 12.

Az ecsedi láp égésének meggát-lására kirendelt kormánybiztos, Bölc-s Gyula megérkezvén, az alispánnal ér-tekezett s az eddigi intézkedéseket jó-váhagyta. Gyöngye szél mellett ma reg-gel megeredt az eső.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Hétfőn: Lear király. (Bérlet 10 sz.)
Kedden: A baba. (Bérlet 11. sz.)
Szerdán: A titok. 1-őr. (Bérlet 12. sz.)
Csütörtökön: A titok. (Bérlet 13. sz.)
Pénteken: A titok. (Bérlet 14. sz.)
Szombaton: Sin-Toy. (Bérlet 15. sz.)
Vasárnap délután: A sárga csikó.
Este: Bob herceg. (B 16. sz.)

Felelős szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Laptulajdonos:

GOMBOS FERENCZ.

Minden nállam vásárolt, javított óraért 2 évi jótállás!

Olcsó órajavítás és
aranyműves műhely!

Őszi J. Kolozsvár
Unió-utca 7. sz.

Zsebóra tisztítás	K. 1.20-tól feljebb
" rugó	K. 1.20-tól "
" üveg	— 40-től "
" mutató	— 30-tól "
Gyűrű forrasztás	— 80-tól "
Gyűrűk	— 60-tól "

Tartós, lelkismeretes munka!

Aranyjavítások — legolcsóbban!

Braun Mihály
hangszerkészítő
KOLOZSVÁRT,
Wesselényi M.-n 18.

Nagy raktár az
összes hangszere-
kben.
Nagy
javítóműhely.
Árjegyzék ingyen és
bérmentve.

HIRDETÉSEK
a legolcsóbb árban felvételnek
a lap kiadóhivatalában
Egyetem-utca 7. (Sycenm-nyomda.)

Nyakkendő különlegességek!

Kalapudváságok! — Fehérneműek!

Bittó Rezső * Kolozsvárt,
Mátyás király-tér 12.

Ájánlja az őszi évadra megérkezett
FÉRFIDIVAT
Ujdonságait!

2700 110—*

Legjobb kivitelben, legjutányosabb árakban!

Czipő- és sport-czikkék!

Mátyás király
tér.
Gróf Rhédey
palota.

Schuster Emil
Norinbergi, díszmű, játék, sport, vadászati
— és fényképeszeti kellekek árúraktára Kolozsvárt.

Telefonszám:
183.

Ájánlja dusan felszerelt raktárát:

Az eredeti **Grammophon** Farsaság hangosan beszélő, zenélő- és szavaló-gépeit, eredeti gyári árakon 105, 150—200 koronáig; ugyszintén az ezekhez megfelelő lapokból állandó nagy raktár magyar, német, angol, fran-czia, olasz kiadások-ban. Grammopho-nokat megfelelő referentiák mellett havi részlettör-lesztés mellett is árusítok eredeti gyári árakban.

Fényképeszeti kellekekben: Kézi, állványos és Kodak zsebkamrákból filmek, üveglemezek a leghíresebb gyárakból, másolópapírok, levelezőlapok és vegyszerekből, szóval minden megkívánható kellekeket eredeti gyári árak mellett.

Vadászati kellekekben: Kizárólagos raktár I. P. Sauer & Sohn Suhl, H. Pieper és Neuman Freres bel-giumi fegyvergyárosok serétes és golyós fegyvereiből bármilyen Caliberben 38 koronától 600 koronáig; Revolverek, Browning és Bär czéllövő és flobert pisztolyok, revolvertöltények, töltény-hüvelyek, fojtások, golyók és serétek, becsavaró- és tisztító kellekek stb., vadászczipók, eszímák, vadászharisnyák, kalapok és sapkák. Vízhatlan ledő- és teveszörkabátok, felöltők és gallérok, valódi dániai mosható iramszarvasbörk kabátok, szőrmevel bélelte és béleletlenül, borsapok és sisakok.

Schuster Emil.

Törs és Ormai

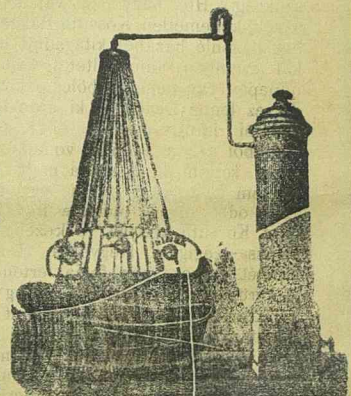
mérnök-vállalkozók 2627 77—100

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten.

Elvállalja

vízvezetékek, csatornázások, központi fűtések, szellőztetések berendezését,

lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

Fűdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szag-talan klosetek, szivattyu-művek berendezését.

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

vas-, agyag-és ólom-csövek, szivattyu-kutak

vízvezetési és csatornázási cikkek. Költségvetések in-gyen és bérmentve.

A nemzet a királyhoz.

Irta: Pósa Lajos.

Halld meg szavam, havas fejű öreg,
Te sir felé közelgő ős király!
Nem tépi e, nem marja szivedet,
Mint keselyű, ez az örök viszály?
Nem hallok e a tenger mormogását?
Egő szívem menydörgő dobogását?
Mikor tanít rá a történelem:
Mily lobogó láng a honszerelem!
Megalvasztja, mint a nap a jeget,
A koronát, a trónt, a bilincseket
Bilincsekből csodás kardot varázsol...
S oltárt emel a trónból, koronából,
Melyen csak a szabadság lángja ég.
Miből is van a szívem, hogy nem érzed:
Értem te vagy! Nem én vagyok te érted!
Te csak egy vagy! Én millió vagyok!
Sok millió a szívem, a karom,
Kezemben az erő, a hatalom...
Hatalmat, fényt neked is én adok.
Az én időm rem rópké pillanat;
Évszázadok edzették vállamat,
Egetverő kegyet hordott a vállam
S ezer sebtől vérző meilem kitártam:
Nagy nemzeteknek álltam öreül,
Bástyája voltam rendületlenül.
Amíg fűttam a harci harsonát:
Építék a haladás templomát.
Egyik kezembe kard... másikba kö:
Magyar műveltségnek alapvető.
Világra szel már tornyának harangja,
Borus fejre a babért fakasztja.

Hogy mondhat sz hát néptörzsnek engemet,
Kit a világ babérrel emleget!
Ha nem suhan ki kardom hüvelyéből
S elődödt meg nem vedem vitézül:
Talán nem is volnál mostan király
S nem hallanád: a lelkennek mi fájl!
Hány nép tünt el a harcok viharában,
Mig nekem itt gyökeret vert a lábam!
Öntözte köny, áztatta hősi vér,
Ezeréves immár ez a gyökér.
Átfonta minden kis rögöt a földnek,
Hol erdő zug, hol patakok csörögnek,
Hol a kálász ringatja telt fejét...
Ezt irtánád? Ezt szaggatnád te szét?
Tudod mi e gyökér? Mult és Jövendő,
Reményt, hitet, ezer eszmét növesztő.
Öshagyomány, örök törvény, igazság,
A föld alól is kitörő szabadság.

Kiállott száz irtó kezét, vihart...
Vagdoshatod: ezerszer is kihajt!

Király, király értsd meg keblem hevét:
Add vissza a szabadság levelét!
Add vissza zászlóm, hadd lobogtatom,
Hisz rá van írva sok diadalom!
A másikat... jobb nem beszélni róla...
Eszembe jut a börtön, a bitófa...
Hogy itt az erkölcs tiszta csillaga?
E zagyaságban elvész a haza!
Elvész a bölcső, elvész a koporsó...
Király, király, te bánatos mosolygó!
Gyuljon ki elméd sorslátó világa:
Ne hallgas már, csak a magyar királlyal
Tanácsadók örvény elé sodornak,
Ne higj a sok hajbókoló gonosznak!
Akar magyar, akár osztrák ne hidd el!
Száz talpnyaló nem ér föl egy gerinceell!
...Én vagyok a te márványoszlopod!
Csupa tövis császári homlokod...
Nagy birodalmi álmod összedül:
Én maradok mentsvárnak egyedül!

Egy hü mameluk jegyzetel a fehér lapra.

Másolja: Quis.

XX.

A mikor az ember éhes, megeszi a száraz keny-
ret is, még ha életében örök-
ké pástétomot nyalgatott volna is. Sőt
nemcsak a száraz kenyeret, a cipőtalpat
is. Mert élni akar és mert éhes. Úgy látom,
ilyen végsőségre jutott Bécs is. Megeszik
már tücsköt, bogarat, fakérget, mindent.

Istenem, hová jutott! Még csak nem
is olyan régen menyien voltunk, a kik két
kézzel kaptunk miniszteri tárcák után s a
nyelvünket lógatva lobogtunk a miniszteri
székek felé. Most meg? Kacagás valósággal
az a lámpával való keresés és hajtovadászat
olyan balek után, a kit meg lehetne fogni
miniszternek. Szörnyen lement az ázsója
a kabineteknek. Eddig minden állásra tizen
is pályáztak s készek lettek volna bármilyen
csuszás mászásra, elvagadásra s ma? Cso-
dalatosan dül az önértet köztünk. Nagyszé-
rű hazafiak lettünk, a kik ilyen viszonyok
közt, ilyen kilátásokkal semmenyiért sem
vagyunk kaphatók. Igazán enyire önértetes
magyar politikusok, bátor, őszinte szóki-
mondó gentlemannok vagyunk? Nagyon

szép lenne, de — mindez csak látszat. A
valóság az, hogy ma tárcát vállalni annyi,
mint a bécsi gyorsvonat elé fektüdni s a
budapesti express vonat kerekei alatt ki-
múlni. Azért irom, hogy budapesti express
alatt, mert a parlament ilyen express módon
végzett a bán úrral, talán mégis — utóljára
Szóval nem a bátorság nagy bennünk
hanem a gyávaság. Persze, az ellenzék, a
dirigáló kisebbség azt mondja, nem merjük
megmondani odafenn, abban a szédlületes
magasságu bécsi Burghban, hogy mi a béke
feltétele.

— Aztán minek is mondanánk, ha
ugy se értik meg? A Burg politikai kávéja
a chlopyi hadiparancs s félve örzött ábr-
rándja a dicsőséges összbírodalom.

Mondjuk meg, hogy ez, meg ez kell.
Tudják ott nagyon jól, mi kell nekünk, de
épen ezért nem adják meg. Mert a ter-
mészetfeletti előrelátású és beláthatatlan
bölcsességű udvari politika machiavellizmusa
epen ezen a sarkolatos tételen alapszik,
hogy a nemzetek kívánságát soha semmiben
nem kell, nem szabad teljesíteni, míg azt
egy-egy könnigraetzi diadal szükségessé
nem teszi. Ha azonban ez már elkövetkezett,
akkor szabad ad notam 1867, nagylelküs-
kodni. Épen ezért foglalkozunk a magasabb
politikával, hogy ezt megértsük, belássuk,
felfogjuk. Könnyű annak magyar vezény-
szóról s ilyen teljesíthetetlen törzsi ábrán-
dokról beszélni, a kit nem hívtak és nem
hívnak fel audienciára. De kerülnének csak
egyszer belől a nagy, fehér szárnyasajtókon
a negyvennyolcas urak, majd meglátnák,
milyen más levegő van ott s egyszerre a
torkukon akadna a magyar vezényszó.
Legalább én, a magam tapasztalt cirkum-
spektus mameluk eszével így gondolkozom
De meg aztán, csak nem képzelheti a füg-
getlenségi töredék, hogy Kossuth Ferencet,
a törzsfőnököt az udvar meghalgassa, taná-
csát kikérje? Hiszen a jó öreg Burg min-
den Armeebefehl nélkül is esze nélkül
dölne össze, ha Kossuth oda belépne. Egy
Kossuth, egy rebellis magyar, egy hivatott
bölcs nemzeti vezér a Burghban, vagy a
magyar törzs verejtékes pénzén épült budai
palotájában! Persze, hogy megmondaná
iziben az igazat, — de mikor ott fenn
nem szabad megmondani a valóságot! Hiszen
akkor kislúna, hogy 1867 óta mennyit
hazudozott össze a mi dicsőséges pártunk
s mennyit hallgatott el az igazságokból!

No, hanem még mindig nem fejtettem
ki, miért kezdtem a jegyzeteket azzal, hogy
Bécs ma már a cipőtalpot is megeszi. Azért,
mert új anyagot, újonc minisztert nem kap-
va, már az öreg bakákat, a póttartalékos
bagariákat, a bukott nagyságokat huzgál-
ják elő. Széltre értem ezt. Hahahah! Szél-
lel akarják kibogozni azt a csomót, a mit
ő kuszált össze! Ez már a végső inség. El
kellett bocsatani ezt a széllal bélelt szó-
forrást, mert képtelen volt okos dolgot esi-
nálni, hát most, mikor már a Herkó páter
se tud kiigazodni a zürzavarból, előállítják,
hogy csináljon még nagyobb zenebonát. Ez
aztán a bölcsesség netovábbja. Van már
sorozási zavar, adó megtagadás, hadd ke-
repeljen Széll össze-vissza, hogy a pompás
koncert teljes lehessen. Ugyan ki lehetett
az a tökéfjű huncut, a ki ezt a buta, de
gonosz tanácsot elköttytantotta? Nagy róka,
az már szent igaz. Gyanítom, hogy Khuen
tarfejéből került ki az idea. Mert ez annyit
jelent: baj van, felfordultság, zavar? hát
kezdjük előlről. Azt hiszik talán Bécsben,
hogy az a tehetetlen darálógép mindenki-
nek kedves, hát majd megszeliíti, szó ára-
dattal elborítja a parlamentet? Eltalálták;
jöhet kabinet-alakítási szándékkal akárki,
de ha magyarul nem vezényel, akár el se
induljon. Aztán azt gondolják, ha Széll el
tudott paklizgatni a kilencfejű böles tanács-
ban, hát azt a néptörzs beveszi? Ugy lá-
tom, a parlament még nem beszélté agyon
Széll, el sem bővülté, de a Burgot már
meghódította. Nem adnám ezer ujoncért,
ha látnám egy sarokból, mikor az ujra
megbukott Széll visszafordulál Bécsbe s
telkesen szavalja, mint nálunk ujévkor,
hogy: a csatából jövök s rajtam van még
a haremző pora... Tudniillik az a por,
a mit elverték rajta...

Én a magam részéről azért sem óhaj-
tom a redivivus Széllt, mert hovatovább
jutunk, annál jobban fenyegetnek az új vá-
lasztások s akkor a kegyelmes ur megint
jog, törvény, igazságozna s talán a szelid
keze és a szép locsogása miatt hirmondó-
nak se jutna be mameluk a parlamentbe.
Már pedig ennél nagyobb szerencsétlenség
a mi néptörzsünket igazán nem érhetné.

Mindezek a messzemenő bölcselkedé-
sek azonban talán feleslegesek is. A bán ur
és Széll ur olyanok, mint a gyerekek
„kelj föl Jancsi” játéka. Ólom van a tal-
pukban s akárhányszor lefektetik is őket,

mindig feltámadnak. De talán már még se
kelnek fel többet, mert már nincs ólom a
talpukban, kellett az ólom golyóknak —
Szegedre, október hatodikára. Be kellett
bizonyítani, hogy a hőrszellelem még nem
került a pokolba, csak Aradról — Szegedre.
Igazán kedvem volna kondoleálni Bécsben,
mert ha már annyira szűkül a német, hogy
egy koszu is kétségbeeszi s Kossuthnak
az ére szobra láttára „Feuer“-t vezényel-
nek, az már a végső pusztulás jele.

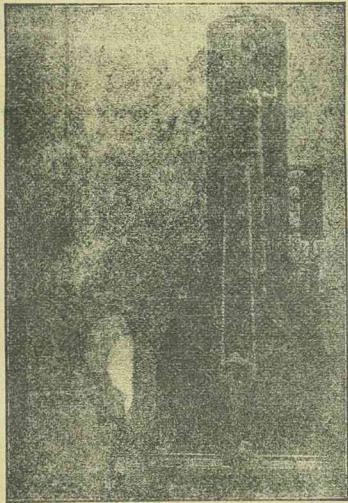
Az azonban kétségtelen, hogy a törz-
főnök, Kossuth Ferenc jól megfelelt. Sze-
ged halálra ítelt népéhez kiáltványt, aka-
rom mondani hadiparancsot intézett s azt
épen ugy elolvassa mindenki, mint a chlo-
pyit s a hatása tagadhatatlanul nagyobb.
Mert azt jelenti ez a szegedi hadiparancs,
nézzetek le azt a szerencsétlen németet,
hiszen kinjában már azt sem tudja, mit
csinál. A chlopyira gyűlöltük az osztrákok,
de a szegedire — megvetjük, hiszen az
igazságtalan, okatlan megszárlással az osz-
trák kitaszította magát az emberek sorá-
ból. Nem forradalommal kell neki felelői,
hanem korbáccsal és — elmegyógyással.

— A jövő héttől felek egy kicsit Elő-
szőr, mert rendkívüli parlamenti ülés bizo-
nyosan lesz. Akkor pedig lesz ne mulass a
Haynau ivadékoknak! Mi pedig össze-visz-
sza bolondított mamelukok megpuhulunk,
mert egyformán puhit bennünket ugy az
udvar, mint az ország, vagy pedig nem áll-
ván tovább a kétes dicsőséget, szétugrunk,
aztán fogjon magának Bécs politikai bohó-
cokat, ha tud, ha — mer. És hívják azt
Széllnek, Andrássynak, Tisza Istvánnak, az
mindegy. Egyformán repülni fognak vissza
oda, a honnan kirepítették őket. Mert lá-
tom már, hogy a mi törzsünkkel nem le-
het többé bécsi táncot járni.

Az udvar is legokosabban tenné, ha
felhagyna a hiábavaló örökődésekkel, meg-
adná a követelményeket. Mert ebbe a nagy
bőjtbe a nemzet nem hal bele, de a csa-
ládi dicsőség bizonyosan. Nem jobb volna,
ha a közönség mondott osztrák hadsereg
feláldozása árán azt megmentenék s ezzel
megbékítenék ezt az országot? A magyar
törzs szeretete sokat ér — a jelenben is,
de a jövőben — ettől függ minden.

Jó lenne ezen Bécsben gondolkodni,
bármily nehezen is esik!

fi kolozsvári 1903. évi gazdasági állat- és
gép-kiállításon díszoklevéllel kitüntetve.

Gasolin fejlesztő.

Sürgőnycim:

Streck Kolozs-ár

Streck József

Telefonszám:

285.

Gáz-, vízvezeték- és szivattyu felszerelési vállalata.

Kolozsvárt, Kinizsi-utca 5. sz. (Óvár).

Gázvilágítás összes szerelvényei u. m: csillárok, lyrák izzólámpák,
mindennemű üvegelszerelések és izzó-testek (hőisnyák) minden
nagyságban

Gáz fő készülékek u. m: főzők, fürdőmelegítő kemenczék, gáz-
kandalók és vasalók. Kutszivattyuk, tűzfecskendők stb. stb.

Saját készítményű (Gasolin) levegőgázfejlesztő készülékeknek egy
60-70 gyerlyafényerejű lámpa óránkénti fogyasztása csekély 2½
fillér, legolcsóbb legökölétebb és teljes veszélymentes világítási módszer
leggy-zerűbb kezeléssel; minden nagyság állandó rákúra.

Levegőgáz (Gasolin) kivilágítások jutányos árban eszkö-
zöltek tánczvizigalmak, társas-estélyek és egyéb alkalmakra, rövidebb
időre is

Elvállal légszesz berendezéseket és

átalakításokat helyben és vidéken.

Kérve a n. é. közönséget ezen legujabb, legszebb és legolcsóbb gázvilá-
gítás szives megtekintésére sz-reldémben.

Kiváló tisztelettel

STRECK JÓZSEF.

Már megérkeztek

a közelgő őszi és
téli idény összes

UJDONSÁGAI

— óriási választékban: —

- a legmodernebb cylinder
- a leghűsebb keménykalap,
- a legűysebb puhakalap,
- a legszebb vadászkalap,
- a legkedvesebb gyermekkalap,
- a legcsinosabb fiúsapka,
- a legjobb télisapka,
- a legfinomabb nyárfkendő,
- a legszebb top,
- a legerősebb esőtartó,
- a legartósabb keztyű,
- a legdivatosabb gallér és kézelő,
- és sok más ur! divatczikk.

2682 18 - 50

Legolcsóbb árak!

Látogatásokat szívesen veszek!

Vételkényszer nincs!

STRASSER LAJOS

Érőly legnagyobb speciális kalapraktára
Kolozsvár, Wesselényi M.-utca 22.

Törs és Ormai

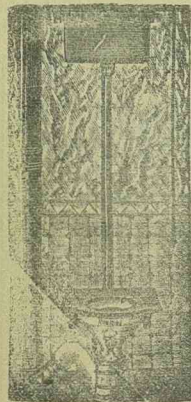
mérnök-vállalkozók 2627 78-100

műszaki irodája Kolozsvárt, Mátyás

Telefon 324. szám. király-tér 18. az első emeleten.

Elvállalja

**vízvezetékek, csatornázások, központi
fűtések, szellőztetések berendezését,**

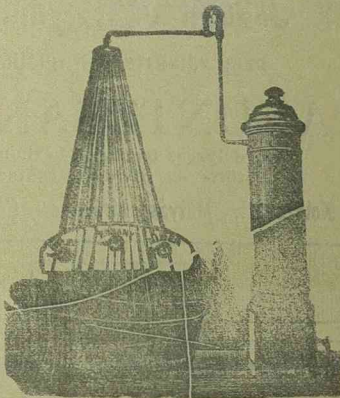
lakó-házak, kastélyok, gyárak, gazdasági épületek stb. számára.

**fürdőszobák, gőzfürdők, gőzmosó-konyhák, szárító-kamrák, szag-
talan klosetek, szivattyu-művek berendezését.**

Készít mint különlegességet kutakból táplált házi vezetékeket.

Raktáron vannak:

**vas-, agyag-és ólom-csövek, szivattyu-kutak
vívvezeteki és csatornázási cikkek.** Költségvetések in-
gyen és bérmentre.

Tudomásul!

Van szerencsém a m. t. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy:

husz év óta fennálló

czipész-üzletemet

folgó évi június hó 1 seje óta
Wesselényi Miklós-u. 7. sz. alatt

személyes vezetésem alatt tovább folytatom.

A nagyérdemű közönség jóakaratu pártfogását továbbra is kérve

2777 5-5 mély tisztelettel:

Hegeđüs Ferencz czipész

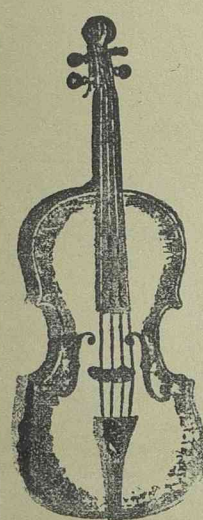
Kolozsvárt, Wesselényi Miklós-utca 7.

Első kézből; a gyárban vásárol ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár
villamos erőre berendezve.

STOWASSER J.

2719 4-19

cs. és kir. udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója Budapest, II., Lánchíd-u. 5.

Ajánlja saját gyárban készült összes réz-, fa-, fuvó- és vonós-hangszereket. Hegeđük, gordonkák, bőgők, fuvolák, klarinetek, trombiták és cimbalmok.

Tárogató ára 30 frtól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltek, vonós hangszerek a legújabb találmány hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok. Árjegyzék minden hangszerről külön-külön kérésre, mely bementve megküldeték.

Figyelem!

Kézimunkákhoz

szükséges hozzávalók úgy mint:

Kézműhelyek,
Fényfonalak,
Függönycézrnák,

Valamint: Gyapot,
Len és Spárgavásznak,
Minták. 2680 11-20

x Iskolai Osztálymunkák x

nagy választékban találhatók:

ÁKONTZ SÁNDOR

Erdélyrész legrégibb kézmunka-, kötött- és rövidáru raktárában

Kolozsvárt, Mátyás király-tér (Városházszor).

Alapított 1830.

Abrudán és Antoni

épület- és műlakatosok víz-, gáz- és csatorna-berendezési vállalata
Kolozsvárt, Szentlélek-utca 4. sz.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani
xx épület- és műlakatos műhelyünket xx

nemkülönb az ezzel kapcsolatos víz-, gáz és csatorna-berendezési vállalatunkat, hol mindennemű épület- és műlakatos munkákat, vasrácsokat, vasszerkezeteket, takaréktűzhelyeket készítünk, továbbá víz- és gázvezeték, csatornázás, fürdőszobák, clostettek berendezését a legmesszebbmenő igényeknek megfelelőleg, jutányosan és pontosan eszközölünk.

A munkáért felelősséget vállalunk!

Kérjük tehát a n. é. közönséget, hogy bennünket ép úgy, mint elődünket, becses pártfogásával megtisztelni kegyeskedjék s mi ígérjük, hogy mindenben legpontosabbak és legjutányosabbak leszünk. — Magunkat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánva vagyunk kiváló tisztelettel.

GENG ÁKOS Utóda
Abrudán és Antoni.

2740 10-15

Stein S. és Társa

— Első erdélyi kizárólagosan —

leány és fiu ruházati cikkekkel foglalkozó üzlete

Kolozsvárt, Mátyás király-tér 2. szám.

megnyillik e hó folyamán.

Jutányos árak mellett szép

Leányka kabátok, gallérok.

Fiu kabátok. — Leányka ruhák.

Fiu ruhák. — Leányka kalapok.

Leányka sapkák. — Fiu kalapok, sapkák.

Csecsemő kelengye. — Karisnyák, kamásnik.

Keresztelő készletek. — Fiu fehérnemű.

Leány fehérnemű. — Leány kötények.

És még több fel nem sorolható cikkek, melyek szakmába tartoznak. — Kérem a n. é. közönséget ezen új és rég óhajtott vállalatomat becses pártfogásába venni.

Intézetű leány és fiu fehérnemű

dús választékban!

2746 5-10

Új kályha-raktár!

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy

Kolozsvárt, Kossuth L.-u. 7. szám alatt egy dús választékú kályharaktárt nyitottam

melyben a saját műhelyemben, Kőkert-utca 14. sz. rendkívül erős és tűzálló fehér anyagból készülnek

a legszebb Dániel honi kályhák.

Takarék-tűzhelyek és más elegáns stílusú kemenczéken kívül a legjobb és legszebb gyártmányú majolika és ó-német kályhák, a Budapesti és budapesti magyar gyárakból.

Porcellán fürdő-kádak és falburkolatok készíttetnek!

Kályhák átalakítását, takarítását és javítását pontosan, jótállás mellett elvállalom.

Telef. 332

A nagyérdemű közönség b. figyelmébe ajánlani, hogy a magam részéről a legkínzóbban egyikenek tekintessék s mint ilyen, a megfelelő méltatásban részesüljenek.

GECE LAJOS.

KREMEL MIKSA

vízvezeték-, csatornázási- és szivattyú mester Kolozsvárt.

Iroda és mintatelep: Monostori-út 95. szám.

Telefon: 454. (SAJÁT HÁZ.) Telefon: 454.

Elvállal vízvezeték, csatornázást havi részletre, fürdők és clostettek berendezését, vízálomások, szivattyú művek, kútki és erőművi hajtásra, vízvezeték, kastélyok és községek részére, tüztűzoltási berendezések gyáraknak, melegvíz telepek, technikai berendezések, fürdők, kórházak, szanatóriumok, iskolák és gyógyfürdők részére.

Javításokat olcsón készítek. Házi vezetékek évi jökarban tartását elvállalom.

2748 9-12 Tisztelettel Kremel Miksa.

Ujság

GOMBOS FERENCZ

Kolozsvár, Egyetem-utca 7.

ELSŐRANGU

„Lyceum“

Könyvnyomda

Az erdélyi részeken legjobb hírnévnek örvendő Lyceum-nyomdát négy gyorsajátóval és a legmodernebb gépekkel megfelelő betűanyaggal szereltem fel, úgy, hogy a könyvnyomdai munkák kiállítását tekintetében nemcsak a helyi, hanem bármely fővárosi nyomdával szemben is kiállok a versenyre.

Vidéki megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

Valódi Erdélyi hegyaljai

Tisztán kezelt borok!

2514 33-3

A borfogyasztó közönséget, kirándulókat, mulatság rendező bizottságokat tisztelettel értesítem, hogy kedvező bevásárlások folytán beszerzett, úgy mint saját természetesen valódi hazai borok, Erdélynek leghíresebb borvidékeiről, mely borok szakértők által rég egy rangban a híres Tokajival osztályozva vannak, a legmesszebbmenő felelősség és legegényesebb árak mellett, a következőképpen eladásra bocsátom.

Zárt palackokban literenként:

Erdélyi hegyaljai krakkói asztali bor I. oszt. — K 84 f
„ „ „ „ „ II. „ — K 72 f
„ „ „ „ „ III. „ — K 60 f
„ „ „ „ „ „ „ — K 10 f

Ezen árak mellett a fogyasztási adó már ki van fizetve! Ezen árak bárhova hazaszállítva készpénzfizetés mellett értendők. — Üvegek 15 napra kölcsönképp adtnak.

Friss édes must kapható!

Borüzletem szoliditására személyes meggyőződésért kérvet, maradtam tisztelettel

Ötvös Dánielné,

KOLOZSVÁRT, Óvár, Bocskai-utca 1. szám,
(Mátyás király születési háza szomszédságában)

Telefonszám 511.

A 12-ik tűzészred és az 51-ik gyalog ezred szabója!

Egyéves önkéntes és tartalékos tiszt urak figyelmébe!

Elegáns, szívesen álló
egyenruhák
úgy mint
teljes felszerelések
legjobban eszközölhetők

Sebesta J.

Kolozsvárt, Wesselényi M.-utca
(Hintz-patika mellett)

Saját személyes
vezetése alatt
rég fennálló
egyenruházati
szabó üzletében.

Szabályszerű, színtartó szövetek rendkívüli nagy választékban!

A híres és közkeletűségnek örvendő K.-Imperi

Répatí savanyuvíz

a mai naptól kezdve közvetlenül a forrástól

egészen friss töltésben kerül forgalomba.

Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő: „A k.-Imperi „Répatí“ forrás oly kitűnő érvényes savanyuvíz, mely úgy szerencsés összecsele, mint rendkívüli dús szénvegyülettel, melynek megérdemelt, hogy a maga természeténél fogva a legkínzóbban egyikenek tekintessék s mint ilyen, a megfelelő méltatásban részesüljenek.

Purjesz Zsigmond dr. prof., a következőképp nyilatkozik: „Bizonyítom, hogy a „Répatí“ savanyuvíz a nyakharták hurutos bántalmait ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam.”

Dr. Hankó Vilmos tanár, az E. K. B. balneológiai oszt. titkára a vizről így vélekedik: „A „Répatí“ viz nemcsak mint élvezeti, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetetlen s a Csehországból hozott drága krondorfi vizel minden tekintetben versenyez.

Mindig friss töltésben kapható

kolozsvári főraktárosunk: Deutsch Lipót

a fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

Telefon 486. sz.

2087 41-3

„Répatí“ forrás kezelősége.

Telefonszám 266.

PARTOLJUK

Telefonszám 266.

HAZAI IPART

Legkínzóbb szappan a Kolozsvárt
készülő KEJNRIK-féle

Szt.-László

fertőtlenítő
pipere o o
o szappan.

Ezt nem a magyar ipartermék iránt való elnézés-
sel és hazafias kötelezettséggel kell vásárolni, hanem
a magunk jóvoltáért. Mert a bór tisztasága az egész-
ség hatékony fenntartója. Már pedig a Szt.-László
szappanról egyetemünk általános kortani
intézetében vették és a külföldi irodalomban is
megtanított tudományos vizsgál-
atok kiderítették, hogy a kézhez tapadó
leggyilkosabb baktériumot is megöli o o
o o ugyanabban a gyárban készülő egyéb pipere,
aszvány- és gyógyszer-szappanok szintén a legkínzóbb
minőségűek, enyhe és biztos hatásúak, a miről ha-
zai orvos-tanáraink számos kitüntetésének bizonyít-
ványa tanusodik.

Arak darabonként:
1. Szt.-László fertőtlenítő pipere szappan... 70 fillér.
2. Nautilus szappan, gyöngéd bőr tisztítá-
sára való enyhe szappan... 40 fillér.
3. Irodai szappan, hivatalok és irodák
számára... 30 fillér.
4. Valódi higiénia-szappan, leghatásosabb
tisztító szappan munkásoknak... 24 fillér.
5. Asvány szappan, közönséges mosásra
hideg vízzel... 20 fillér.
6. Kövér gyógyszer-szappan (gyermekek füröszté-
sére). Borax, kén, kátrány, creolin
gyógyszappanok... 70 fillér.

Gyár: Kolozsvárt,

Monostori-út 45.

A szappanok belajstromozott védjegy-
gyel kerülnek forgalomba és csak
akkor valódiak, ha a gyár védjegye
és teljes cég-címe: Kolozsvári
(Heinrich József) asvány és gyógy-
szappan-gyár Macha G betéti
társaság van rajtuk.

Kapható Kolozsvárt minden gyógyszer-
tárban és a következő kereskedésekben:
Gergely Ferencz utóda, Burger Frigyes gyógyáru
üzlete, Sándor Agoston és Társa, Deutsch M. mű-
szerész, Veress László, Weinstein Sámuel, Haraszi
Jenő, Hirschfeld Sándor, Barcsay Manó, Csiky Mi-
hály, Vig Sándor, Béni István, Juhas László, Kaszt-
ner Ignác, Herczeg Albert, Oláh Rudolf, Péterfi
Mór, Fisch Jenő, Schuller Lajos, Szász Lőrincz,
Wéber János, Szele Márton, Jenő Lajos, Köny-
Sándor, Munzát Manó, Ifj. Gráf Lőrincz, Schuster
Emil, Kovács P. Fial, Benke Dezső, Fuhrmann Ká-
rol, Kövendi Károly, Reichelt Mihály, Adl László,
Béver János, Rosenzweig Antal, Szatmári Ede és
Czárják Károly, Zsilinszky Antal, Boskovics József,
Havas László, Flóra Gyula, Bakai L. Jakóbi Lajos,
Wertheimer Vilmos, Somlyai László, Segesváry és
Társa, Moldován János, Pap László, Lakatos József,
Wéber Frigyes urak üzletében. o o o o o

2527 36-53

A betéti társaság

Igazgatósága.